

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»

(шифр та найменування спеціальності)

за магістерською програмою професійного спрямування

(назва магістерської програми)

на тему: «Облік і аудит та аналіз ефективності використання виробничих
запасів (на прикладі ТОВ «Транссервіс»)»

Виконавець:

студент ЦЗФН факультету

Копиця І.М.

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

К.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Гайдаєнко О.М.

(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми полягає в тому, що ефективне управління виробничими запасами підприємств можливе за умов існування дієвої підсистеми його обліково-аналітичного забезпечення. В умовах глобалізації економіки та становлення інформаційного суспільства відбувається трансформація теорії та практики обліку і аналізу виробничих запасів. З розвитком інформаційних технологій розвиваються нові погляди на їх роль у досягненні ефективності системи управління загалом.

Низка організаційно-методичних проблемних аспектів обліку та оцінки виробничих запасів підприємств у сучасних трансформаційних умовах економіки потребують комплексного вдосконалення, що обумовило вибір теми дослідження та дозволить внести деякі пропозиції щодо вдосконалення організації бухгалтерського обліку і аудиту виробничих запасів, шляхом внесення змін до ведення первинного, аналітичного та синтетичного обліку, порядку проведення внутрішнього аудиту на підприємстві, розробки рекомендацій та заходів щодо усунення виявлених недоліків.

Мета дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні та розробці рекомендацій і пропозицій з ведення обліку і аудиту виробничих запасів на досліджуваному підприємстві, виявлення шляхів їх подальшого вдосконалення для забезпечення його ефективного функціонування у сучасних умовах господарювання.

Завдання дослідження:

- визначення сутності виробничих запасів, їх складу та класифікації з урахуванням особливостей бухгалтерського та податкового обліку;
- обґрунтування стану нормативно-правового забезпечення обліку і внутрішнього аудиту виробничих запасів;
- порівняння положень національних і міжнародних стандартів з питань обліку виробничих запасів з метою визначення шляхів їх зближення;
- визначення ступеня забезпеченості досліджуваного підприємства виробничими запасами та ознайомлення з методикою їх обліку;
- оцінка системи внутрішнього аудиту виробничих запасів на ТОВ «Транссервіс» та визначення особливостей функціонування цієї служби;
- розробка рекомендації з удосконалення методики обліку та внутрішнього аудиту виробничих запасів на досліджуваному підприємстві.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження виступає діюча система обліку, аудиту і аналізу економічної діяльності ТОВ «Транссервіс», що надає послуги технічного обслуговування для вантажних автомобілів.

Предмет дослідження. Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та організаційних питань, пов'язаних з обліком, аудитом і аналізом виробничих запасів на ТОВ «Транссервіс» – з метою розробки шляхів удосконалення його управління.

Методи дослідження. Методологічною основою дослідження є системний підхід до розкриття економічної сутності виробничих запасів.

Вирішення поставлених завдань досягнуто шляхом застосування як загальнонаукових, так і специфічних методів пізнання: наукової абстракції, індукції та дедукції, аналізу й синтезу, порівняння, вибіркового обстеження і групування, експертної оцінки та контрольних питань, статистичних, економіко-математичних методів, методу комплексного підходу тощо.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження є нормативно-правові акти з питань економічної політики, оподаткування, обліку і звітності, наукові публікації та монографічні видання вітчизняних і закордонних вчених, матеріали періодичного друку та публікації вітчизняних науковців і практиків у сфері бухгалтерського, фінансового та управлінського обліку, економічного аналізу й контролю, а також дані поточного обліку і звітності ТОВ «Транссервіс».

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (64 найменування) та 24-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 247 сторінок. Основний зміст викладено на 105 сторінках. Робота містить 28 таблиць, 15 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано 1 статтю: Економіко-математичне моделювання ефективності використання виробничих запасів підприємства// Збірник науково-практичних статей. Частина II. Одеський національний економічний університет. Обліково-економічний факультет (кафедра економічного аналізу). – 2018. — Мова: українська.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Теоретичні основи обліку використання виробничих запасів**» розглянуто питання економічної сутності запасів, їх класифікації та оцінки, а також організаційно методичні засади обліку виробничих запасів.

У другому розділі «**Організаційно-методичні засади обліку та шляхи їх удосконалення**» надана організаційно-економічна характеристика ТОВ «Транссервіс», висвітлено його діюча система обліку виробничих запасів. Значну увагу приділено напрямам удосконалення системи обліку виробничих запасів на ТОВ «Транссервіс».

У третьому розділі «**Аудит та аналіз виробничих запасів у теоретико-практичному аспекті та напрями удосконалення**» розглянуто теоретичні аспекти аудиту виробничих запасів й надані рекомендації щодо його удосконалення на ТОВ «Транссервіс», проаналізовано ефективність використання виробничих запасів на досліджуваному підприємстві.

ВИСНОВКИ

У дипломній роботі здійснено теоретичне узагальнення та внесено практичні рекомендації з удосконалення методики обліку, внутрішнього контролю та аналізу виробничих запасів на досліджуваному підприємстві. Отримані результати свідчать про досягнення поставленої мети і дають змогу зробити такі висновки:

1. У наукових колах існує велика різноманітність думок стосовно тлумачення поняття «виробничі запаси», їх класифікації, оцінки та методів обліку. На нашу думку, найточнішим є визначення: виробничі запаси – це матеріальні ресурси, які забезпечують безперебійну роботу підприємства та які ще не використовуються. Серед представлених думок щодо класифікації виробничих запасів, необхідно обирати ту, яка в повній мірі задовольнить усі потреби користувачів фінансової інформації. Організаційно-методичне забезпечення обліку виробничих запасів є його основою, яка повинна відповідати сучасним інформаційним вимогам управління, враховуючи систему нормативно-правового регулювання та організаційно-технологічні особливості діяльності суб'єктів господарювання.

2. Практика показує, що процес обліку використання виробничих запасів – це трудомістка область. Тож не дивно, що досліджуване підприємство потребує пропозицій стосовно удосконалення обліку виробничих запасів. Нами запропоновано наступне:

- для ефективного контролю за рухом та використанням виробничих запасів підприємства необхідно розробити та затвердити графік оптимального документообігу, що дозволить забезпечити раціональний облік руху виробничих запасів за всіма стадіями їх кругообігу, підтверджений первинними документами;

- для оперативного управління господарською діяльністю підприємства та контролю за рухом його виробничих запасів пропонуємо до використання Відомість аналітичного обліку виробничих запасів;

- раціональне управління виробничими запасами потребує своєчасного оперативного обліку за їх надходженням, використанням та залишками, тому пропонуємо до використання Звіт про наданні послуги та виконані роботи;

- для покриття втрат від знецінення виробничих запасів за результатами їх уцінки необхідно створити резерв (забезпечення) у складі загальновиробничих витрат підприємства із використанням субрахунку 479 «Забезпечення знецінення вартості виробничих запасів». Для перегляду та коригування розміру забезпечення пропонуємо використовувати дані Відомості переоцінки виробничих запасів;

- інвентаризація на ТОВ «Транссервіс» проводиться один раз на рік перед складанням фінансової звітності, що не дає змоги своєчасно виявляти відхилення фактичної наявності запасів. Тому пропонуємо підприємству проводити інвентаризацію раз у квартал.

3. У ТОВ «Транссервіс» система внутрішнього аудиту представлена ревізійною комісією, метою діяльності якої є захист інтересів власника підприємства. Ознайомлення з особливостями організації та функціонування системи внутрішнього аудиту на досліджуваному підприємстві, дало змогу визначити коло питань, які потребують удосконалення.

Для забезпечення достовірності фінансової звітності та прийняття ефективних управлінських рішень нами було запропоновано на ТОВ «Транссервіс»:

- ввести посаду внутрішнього аудитора;
- затвердити розроблений у ході дослідження внутрішньофірмовий стандарт «Перевірка виробничих запасів», що стане інструкцією для внутрішнього аудитора з питання перевірки виробничих запасів;
- методичку проведення перевірки виробничих запасів;
- впровадити в практику використання розроблених нами типових форм робочих документів.

4. Загальний аналіз запасів дав змогу визначити, що протягом досліджуваного періоду структура їх не зазнала суттєвих змін. Проте у 2016 році значно вповільнився оборот виробничих запасів, що тягне за собою до залучення додаткових коштів, що говорить про досить неефективне використання виробничих запасів.

Пропонуємо підприємству проаналізувати причини завищення матеріальних витрат у собівартості та виявити резерви їх економії, що забезпечить зростання матеріаловіддачі, чистого доходу в цілому.

5. За даними ТОВ «Транссервіс» проведено економіко-математичне моделювання шляхом кореляційно-регресійного аналізу, яке дозволяє зробити висновок, що досліджуючи оборотність запасів, необхідно звертати увагу не лише на фактори з прямим впливом, а й з опосередкованим. Для того, щоб зменшити негативний вплив описаних факторів, підприємству рекомендовано:

- у межах чинника організації роботи з постачальниками запропоновано розглядати вплив оптимальності вибору постачальників (за географічною ознакою, якістю товарів, дотримання угод про постачання), періодичності та комплексності поставок на обсяг і структуру товарних запасів;
- посилення контролю за виконанням постачальниками договірних зобов'язань.

АНОТАЦІЯ

Копиця І.М., «Облік і аудит та аналіз ефективності використання виробничих запасів (на прикладі ТОВ «Транссервіс»)».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за магістерською програмою «_____».

Одеський національний економічний університет. - Одеса, 2017 рік.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти визначення поняття «виробничі запаси», їх класифікації та оцінки, організаційно-методичних засад обліку та аудиту використання виробничих запасів.

Проаналізовано економічний стан ТОВ «Транссервіс», діючий стан обліку та аудиту виробничих запасів та встановлено, що облік ведеться у відповідності до чинного законодавства та облікової політики підприємства, проте потребує деяких вдосконалень.

Запропоновано розробити та затвердити графік оптимального документообігу, створити резерв для покриття втрат від знецінення виробничих запасів, ввести посаду внутрішнього аудитора, затвердити внутрішньофірмовий стандарт «Перевірка виробничих запасів, впровадити в практику використання розроблених нами типових форм аналітичного обліку запасів та робочих документів внутрішнього аудитора.

Ключові слова: виробничі запаси, класифікація запасів, оцінка виробничих запасів, синтетичний та аналітичний облік, внутрішній аудит виробничих запасів, відносні та узагальнюючі показники аналізу виробничих запасів, кореляційно-регресійний аналіз.

ANNOTATION

Копуця І. М., Account and audit and analysis of efficiency of the use of productive supplies (on the example of LLC «Transservis»).

Qualifying work on obtaining a master's degree in the specialty 071 «Account and taxation» under _____ the _____ program «_____». - Odessa National Economic University. - Odessa, 2017.

The work deals with the theoretical aspects of determination of concept "productive supplies", their classification and estimation, organizationally-methodical principles of account and audit of the use of productive supplies are in-process examined. Economic position of LLC "Transservis" is analysed, operating state of account and audit of productive supplies and it is set that registered in accordance with a current legislation and registration politics of enterprise, how ever needs some perfections. It is suggested to work out and confirm the chart of optimal circulation of documents, create reserve for coverage of losses from depreciation of productive supplies, to enter position of internal public accountant, confirm a company standard "Verification of productive supplies, to inculcate in practice the use of the typiforms of the analytical accounting of supplies and working documents of internal public accountant worked out by us.

Keywords: productive supplies, classification of supplies, estimation of productive supplies, synthetic and analytical account, internal audit of productive supplies, relative and summarizing indexes of analysis of productive supplies, cross-correlation-regressive analysis.